

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind pensiile de
stat și alte drepturi de asigurări sociale ale
lucrătorilor din industria minieră**

Analizând propunerea legislativă privind pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale lucrătorilor din industria minieră, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B310 din 14.06.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale lucrătorilor din industria minieră.

Potrivit obiectului de reglementare și având în vedere că la art.68 din proiect sunt incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât prezenta propunere legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat, este necesar să se solicite punctul de vedere al Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție, republicată.

3. Propunerea legislativă vine în întâmpinarea rezolvării problemelor create în zonele miniere, prin disponibilizări masive de personal, preconizând ieșirea la pensie a acestora mai devreme, datorită condițiilor deosebite și speciale de muncă în care și-au desfășurat activitatea și proporțional cu numărul anilor de muncă.

Prin proiect se propune instituirea pensiei de serviciu pentru lucrătorii din industria minieră. Precizăm însă că acest tip de pensii de serviciu este specific unor categorii de personal, care își desfășoară activitatea în baza **raporturilor de serviciu, prin legi speciale de pensionare** cum ar fi cadrele militare, polițiștii, magistrații, personalul consular și diplomatic, funcționarii publici parlamentari, în vreme ce toate celelalte categorii de personal care prestează activitate, în baza **raporturilor de muncă**, beneficiază de pensiile din sistemul public, reglementat prin Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare.

Menționăm că, folosirea terminologiei de „pensie de serviciu pentru lucrătorii din industria minieră” este improprie și trebuie să facă obiectul unei analize mai aprofundate, în raport de cadrul legislativ existent în materie.

De altfel, există o inconsecvență în cuprinsul proiectului, utilizând cele două noțiuni „raporturi de muncă” și „raporturi de serviciu” - art.15, art.21, art.27 lit.c), art.51 alin.(2).

Totodată, sugerăm inițiatorilor să definească noțiunea de „lucrător din industria minieră” având în vedere specificul acestei activități, diversitatea și locul unde se desfășoară - la suprafață sau în subteran.

4. În ceea ce privește elaborarea acestui proiect de lege, semnalăm că sunt reproduse identic și aproape în totalitate prevederile Legii nr.179/2004 privind pensiile de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale polițiștilor, cu modificările ulterioare, fără a include însă și prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.83/2007 prin care s-a pus în aplicare **principiul egalității de tratament între bărbați și femei** în ceea ce privește criteriile egale de vârstă și vechime, potrivit Directivei 86/378/CEE modificată prin Directiva 96/97/CE. Or, în elaborarea proiectului de lege trebuie avut în vedere și respectarea acestui principiu.

Precizăm că acest procedeu generează un paralelism în reglementare, or potrivit art.15 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în două sau mai multe acte normative, pentru sublinierea unor conexiuni legislative, fiind recomandată utilizarea normei de trimitere. Pentru evitarea paralelismului, este necesară reconsiderarea viziunii proiectului și elaborarea normelor de trimitere corespunzătoare.

Semnalăm totodată, că în proiect nu se menționează ce se întâmplă cu prevederile din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale referitoare la pensionarea personalului din unitățile miniere. Totodată, nu se menționează cadrul organizatoric în care va funcționa sistemul de pensii propus, element obligatoriu pentru implementarea acestuia.

Referitor la actualizarea pensiilor, menționăm că aceasta este discutabilă, deoarece salariile din activitatea minieră **se negociază și nu sunt stabilite prin acte normative ca la personalul bugetar contractual** și, ca urmare, nu se poate realiza actualizarea prin metoda propusă.

În ceea ce privește cota de contribuție individuală prevăzută la art.76 și anume egală cu 5%, propunem ca norma să fie reanalizată. Semnalăm că aceasta este o transcriere a prevederilor Legii nr.179/2004, cu modificările ulterioare, specifică numai polițiștilor, unde sursa de finanțare este bugetul de stat, aceste contribuții reținute întorcându-se tot la bugetul de stat.

5. Pe planul dreptului comparat, reglementări distincte pentru mineri se regăsesc în Franța și în Belgia. În Belgia, spre exemplu, până în 1967, a funcționat un sistem independent de asigurări sociale pentru mineri. La ora actuală, **particularitățile asigurărilor sociale ale minerilor privesc doar pensiile de invaliditate, concediile anuale și alocațiile pentru încălzirea locuințelor**; în rest, este aplicabil regimul general de asigurări sociale al lucrătorilor salariați.

Față de cele menționate, proiectul de lege supus avizării **nu se poate încadra nici în rândul pensiilor publice, nici în rândul celor private și nici în rândul celor facultative.**

Proiectul de lege **propune un sistem atipic**, pensiile minerilor fiind „pensii de stat” (art. 3), fondurile „se asigură de la bugetul de stat

prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse” (art.4), fiind, în ultimă instanță, „pensii de serviciu” (art.9).

Nu se vorbește însă nimic despre pensia de asigurări sociale la care sunt îndreptățiți și minerii ca urmare a activității prestate. Chiar și la acele categorii de pensionari care beneficiază de pensia de serviciu este calculată pensia de asigurări sociale și numai diferența până la cuantumul pensiei de serviciu este acoperită de la bugetul de stat.

În atare condiții, proiectul de lege nu respectă un **principiu propriu sistemelor de asigurări sociale**, respectiv cel al asigurării (obligatorii sau facultative), bazat pe mutualitate.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La **art.1 alin.(3)**, după titlul Legii nr.19/2000 trebuie introdusă sintagma „cu modificările și completările ulterioare”.

2. La **art.4**, pentru rigoare normativă, trebuie redată desfășurat denumirea actuală a ministerului, „MMSSF” înlocuindu-se prin sintagma „Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse”.

Propunerea este valabilă și pentru **art.49 alin.(3)**, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, este necesar să se menționeze că numai diferența între pensia de asigurări sociale și pensia de serviciu se acoperă de la bugetul statului.

3. La **art.8 alin.(4)**, pentru o exprimare uzuală, expresia „hotărâre de guvern” se va redacta sub forma „hotărâre a Guvernului”.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, pentru un spor de rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei „de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.” cu expresia „de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”.

4. La **art.12 partea introductivă**, pentru o exprimare uzuală în practica normativă, mențiunea „art.11 lit”b” se va scrie sub forma „art.11 lit.b)”.

Totodată, textul de la lit.b) trebuie eliminat întrucât atunci când lucrătorul nu mai poate continua activitatea în același loc de muncă, ca urmare a pierderii capacității de muncă, acesta trebuie să beneficieze de pensia de invaliditate. Formulăm aceeași observație și pentru textul de la art.13 lit.b).

5. La **art.14**, unde se vorbește de cuantumul pensiei, textul trebuie revăzut, întrucât trimiterea la art.18 este greșită , aceasta urmând a fi făcută la art.17.

6. La **art.16**, pentru un plus de rigoare, norma de trimitere „art.12 lit.b) și 13 lit.b)” se va înlocui prin „art.12 lit.b) și art.13 lit.b)”. O observație asemănătoare este valabilă și pentru **art.20 alin.(2)**.

7. La **art.20 alin.(2)** se va elimina expresia „ale prezentei legi”, deoarece este de prisos.

8. La **art.21 alin.(1)** trebuie clarificat ce se înțelege prin „salariul de bază brut” în sensul legii și, eventual, adăugată la sfârșit expresia „înainte de pensionare”, întrucât cele două momente pot să nu coincidă.

9. La **art.23 alin.(2) lit.c)**, textul trebuie eliminat, întrucât condițiile în care își desfășoară minerii activitatea sunt stabilite doar prin această lege, și anume: condiții normale, deosebite și speciale.

10. La **art.25 alin.(1)**, pentru un plus de precizie, sintagma „codul muncii” propunem să fie înlocuită prin expresia „Legea nr.53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare”.

Totodată, la **alin.(2)** textul este superfluu și trebuie eliminat întrucât prevederea de la alin.(1) este suficientă.

11. La **art.28** trebuie redată titulaturile actuale, respectiv prin „**ordin comun** al ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și ministrului sănătății publice”.

12. La **art.29 alin.(1)**, pentru claritatea textului trebuie reformulat, astfel:

(1). Încadrarea sau neîncadrarea într-un grad de invaliditate se face prin decizie emisă de medicul expert al asigurărilor sociale, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii însoțită de documentația necesară.

La **alin.(2)**, pentru precizia normei, după cuvântul „deciziei” trebuie introdusă expresia „prevăzută la alin.(1)”, iar la sfârșitul textului adăugată sintagma „la casa teritorială de pensii”.

13. La **art.32 alin.(1)**, deoarece trimiterea la prevederile „art.23-25” este greșită, propunem înlocuirea cu sintagma „art.23 și 24”.

La textul de la **alin.(2)**, se vorbește despre „fiecare an potențial” fără ca înainte să fi fost definit.

14. La **art.34 alin.(6) lit.b)**, mențiunea „alin.5” trebuie scrisă sub forma „alin.(5)”, potrivit marcării alineatului la care se face

trimitere, iar la **lit.c)**, deoarece art.13 conține un singur alineat, este necesară eliminarea sintagmei „alin.(1)”.

15. La **art.37**, textul de la **lit.a)** trebuie revăzut și coroborat cu prevederile Codului Muncii referitoare de la data angajării copilului urmaș.

16. Textele de la Secțiunea 4-a „actualizarea pensiilor” trebuie eliminate, întrucât salariile în baza cărora s-au stabilit pensiile nu se pot „actualiza”, ele negociindu-se. Ca urmare, nici pensiile nu pot fi actualizate în sistemul propus prin prezentul proiect.

17. La **art.48 alin.(1)**, deoarece trimiterea la „art.4 lit.a)” este greșită, este necesară înlocuirea acesteia cu sintagma „art.3 lit.a)”.

La **alin.(2)**, textul trebuie eliminat, întrucât pensia de urmaș urmează același reguli ca și pensia de limită de vârstă, fiind legată de aceasta și, deci, nu se poate depune dosarul în altă parte de cât acolo unde se găsește dosarul fostului susținător.

18. La **art.50**, sintagma „se depune la CNPAS” trebuie înlocuită cu „se depune la casa teritorială de pensii”, întrucât CNPAS are alte atribuții stabilite prin hotărâre de Guvern.

19. La **art.51 alin.(1) lit.b)**, pentru unitate terminologică, sintagma „casa de pensii” se va înlocui prin „casa teritorială de pensii”.

Reiterăm propunerea pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin.(2)**, sintagma „raporturi de serviciu” trebuie înlocuită cu „raporturi de muncă”.

20. La **art.57 alin.(1) lit.c)**, textul trebuie corelat cu cel de la art.39 și art.40 în sensul că veniturile în funcție de care se suspendă pensia trebuie să fie mai mari decât un sfert din salariul mediu brut pe economie.

Totodată, la **lit.d)**, expresia „lit.b), c)” se va redacta sub forma „lit.b) și c)”.

21. La **art.58 alin.(2)**, pentru înțelesul normei, după cifra 30 trebuie introdusă expresia „de zile”.

22. La **art.59 alin.(2)**, textul trebuie clarificat, întrucât și pentru „copii urmași” norma impune condiții de acordare a pensiei.

23. La **art.60**, textul trebuie reformulat, întrucât nu rezultă după ce perioadă lucrată în condiții de cumul pensie plus salariu, pot solicita recalcularea pensiei.

24. La **art.64** conjuncția „și” trebuie înlocuită cu „care” întrucât decizia casei de pensii constituie titlul executoriu.

25. La **art.68** propunem eliminarea sintagmei „de către funcționar a”, deoarece este de prisos.

26. **Art.71** urmează a fi eliminat, deoarece potrivit art.8 din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cuantumul amenzilor nu se mai actualizează prin hotărâre a Guvernului. Ca urmare, este necesară renumerotarea articolelor care succed articolului susmenționat.

27. La **art.74**, pentru un spor de rigoare normativă, textul trebuie reformulat, astfel:

„Art.74. - Prevederile art.69-71 se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

28. La **art.76 alin.(2)**, textul trebuie eliminat, întrucât „pensia suplimentară” a fost desființată în anul 2001.

La **alin.(3)**, textul trebuie clarificat, întrucât nementionându-se deloc pensia de asigurări sociale care este finanțată din contribuția angajatorului și a angajatului, nu rezultă ce rol are contribuția individuală de 5% și cine o administrează.

29. La **art.82**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem reformularea, astfel:

„Art.82. - În termen de 45 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se vor supune aprobării prin ordin al ministrului muncii, familiei și egalității de șanse, normele metodologice de aplicare a prezentei legi”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 937/13.07.2007